

הטענה המבעיתה ביותר בפי הניאנאצים היא זו: שהנאצים לא השמידו מעולם אלא קומץ קטן של יהודים. שישה מיליון קורבנות השואה נהרגו בידי היהודים עצמם. זהו סילוף שטני של אמת פשוטה: הנאצי צים העסיקו יהודים בהריגת יהודים. וקני הגטאות ערכו את רשימת המועמדים לגירוש, משטרת-הגטו היהודית ריכזה אותם למען הנאצים, במחנות-ההשמדה הופעלו מיתקני הגזים והכיבשנים עלידי הקומנדרו המיוחד היהודי, בעוד שמירת המישטר והסדר היתה בידי הקאפואי היהודיים. הודות לסידור זה, יכלו הנאצים לבצע את "הפתרון הסופי" של הבעיה היהודית בי כוחות קטנטנים.

ניתוק מגע. לפי דברי דוד בן-גוריון, אין גרמניה החדשה דומה לגרמניה הנאצית. אך ניהמה כי למדה ממנה כמה וכמה שיטות.

השבוע נמסר כי הגרמנים המציאו שוב המצאה מקורית: הם מבקשים למסור את הפתרון הסופי של בעיית הפיצויים ליהודים בידי היהודים עצמם.

לפי ההצעה, ישלמו הגרמנים לאוסף של עסקנים יהודיים — הקרוי בשם המצלצל "ועידת התביעות היהודיות" — סכום עגול עצום, לסידור סופי של כל תביעות היהודים כלפי גרמניה. הסכום המוצע — כי מיליארד דולר — נועד להסל סופית את תביעות היהודים בכל השטחים שנכבשו עלידי הנאצים.

העוקץ: עם תשלום זה מבקשים הגרמנים לנתק כל מגע נוסף עם היהודים. על הארגון היהודי יהיה לברר בעצמו את תביעות היהודים, לחלק ביניהם את הכסף כראות עיניו.

כסף וכבוד. אם תתקבל הצעה זו, יהפוך ארגון יהודי לקאפו כלכלי.

מריית כל היהודים, שלא יבואו על סיפוקם, תופנה כלפיו. הסיכסוכים הבלתי-נמנים, טענות הקיפוח, חילוקי-הדעות הצפופים — כל אלה יהיו להבא בין יהודים ליהודים, לא בין גרמנים ויהודים. פקידים יהודיים יצטרכו לריב את ריבם של העושים קים הנאציים. הגרמנים יוכלו לעמוד מן הצד ולצחוק בנחת.

אופייני הדבר לרוח ישראל בשנת 1962 שהצעה זו פורסמה בה כבשורת-נצחון. משרד-האוצר, המקומה לשים את ידו על חלק ניכר מסכום זה, היה משפשף את ידיו — אלמלא היו ידיו שקועות בכיסי האוהה.

כי לרבים בצמרת המדינה נדמה כי הכסף עונה על הכל — ואילו הכבוד שוב אינו עונה על מאומה.

יחסים מרחביים

מגן ישראל

בשביל האזרח הישראלי הממוצע, הניזון מקול ישראל ומתזהרוניו, "הרודן המצרי" הוא האויב מס' 1 של ישראל. מחשבותיו של הרודן מוקדשות, השכם והערב, למטרה אחת ויחידה: להשמיד את ישראל. על כן היתה זאת הפתעה כאשר נשמע השבוע קולו של מנהיג ערבי חשוב, ש"הטיח בפני גמאל עבד אל-נאצר את האישום ההפוך: שהוא מגן על ישראל.

מי מריבה. האשמות מסוג זה אינן נדירות במלחמת-התחרות בין המנהיגים הערביים היריבים. הידועה היה במיהות ה"מאשים ובמקור ידיעותיו. אכראם חוראני, מנהיג מפלגת אל-בעת ("התחיה") הסורית, היה הכוח העיקרי ש"דחף לקראת איחוד סוריה ומצרים. על כן הפך סגנו של עבד אל-נאצר, דמות מרכזית במדינת-האיחוד. עד שהתנגש עם מגמות הדיקטטורה האישית של נשיא רצ"ם ורב עמו, היה מצוי בכל ענייני השלטון. סען חוראני השבוע: עבד אל-נאצר שיאף מזה שנים לחלוקה סדירה של מי הירדן בין ישראל והערבים. ב-1953 הודיע על הסכמתו לתוכנית-המים של ג'ונסון, ורק בלחץ ממשלות ערב האחרות נסוג מעמדה.

* קאפו — קיצור של קאמפ'פולייזי, מיסטר-המתנה.

**עובדה זו מוסמכת. זמן קצר לפני עסקי-הביש הידוע, הודיעו עתוני ישראל כי ממשלת קאהיר הודיעה במסיבת-עיתונאים על הסכמתה העקרונית לתוכנית.

הצדעה לאסיר

מצדע אחד מפקידי המטה הארצי של המשטרה לעברו של האסיר מקס זליגמן, הצועד בבוקר לעבודתו. זליגמן (מימין) מחזיר הצדעה, נראה בתצלום כשהוא מוריד את זרועו שהורמה למצח.

זו. גם כיום מחבל עבד אל-נאצר בכל נסיון להקים חזית ערבית משותפת למלחמה יעילה בתוכנית-המים של ישראל.

גם טענה זו יש לה על מה לסמוך. כי בעוד שישראל תתחיל תוך שנתיים לשאוב את מי הירדן לגב, הודיע עבד אל-נאצר בנאומו האחרונים שיש לדחות את המלחמה בציונים עד אחרי מיגור הריאקציה הערבית והשגת איחוד עמי ערב — דחייה של שנים רבות.

קינאת כופרים. החיכוך הטיל אור על שאלה נשנה — האם מוטב, מבחינת האינטרס הישראלי, כי הערבים יריבו כי ניהם, או שישורו ביניהם השלום?

איחוד הערבים יחזק, בלי ספק, את הכוח הערבי, עשוי לטמון בחובו סכנה מוחשית למדינה. אך הריב ביניהם טומן בחובו סכנה אחרת — כל מנהיג מאשים את יריביו בהונחת שיתורו פלסטיני מעול הציונים. ויכוח זה מכריח את כל המנהיגים להיות קיצוניים ככל האפשר, לכפור בכל הסדר של שלום.

בינתיים לא ענה נשיא רצ"ם לחוראני — ואי-חשבה זו היא סימן של כוח. נראה כי עבד אל-נאצר עדיין אינו סבור כי עליו להשתתף בהתחרות זו.

השכנים היהודיים

בעוד שנשיא רצ"ם התאפק מלהתיר את המתחות בין ארצו ובין ישראל (ראה ל"ע), נטל את רשות הדיבור בחזית אחרת. בעתון לונדוני חשוב הכחיש אישית את ההאשמה כאילו הוא "אנטי-שמי".

הטענה כאילו הדיקטטור הקאהירי הוא שונאי-יהודים מושבע, הועלתה לא פעם על ידי מנגנון התעמולה הישראלי והציוני. ב"עיקר בארצות-הברית. אך קשה היה להור כי ידוע שעוד בימי מלחמת-הש"ה, כשכבר היה רב-סרן וראש מחתרת, קשר יחסי ידידות עם ירוחם כהן, שלישי של יגאל אלון, שניהל עמו משאומתן ממושך על פיגועי גופות מכיס פאלוג'ה. יחסי ידידות אלה נמשכו זמן מה גם אחרי שהקצין הצעיר כבר הגיע לשלטון בקאהיר. בספרו הפילוסופיה של המהפכה, מסתמך עבד אל-נאצר באחד המקומות על דברי ירוחם, ש"הוא כיום שגריר ישראל בגאנה.

נרות שבת. הטענה קיבלה מהלכים חדשים כאשר פורסם ספרו של רוברט סנט'ג'ון, הבוס, שהוא מעין ביוגרפיה של עבד אל-נאצר. סנט'ג'ון, חסיד מושבע של ישי-ראל, שכתב ביוגרפיה נלהבת על בן-גוריון, פירסם פרטים פיקנטיים של ילדותו של נשיא רצ"ם.

סיפר הסופר המזוקן, שאינו מוסמך ב"יתר: אביו של עבד אל-נאצר, שהיה מנהל סניף-דואר, גר תקופה ארוכה בשכונה יהודית, לרגל עבודתו. גמאל גדל בסביבה זו. הוא היה רגיל לשכנותם של יהודים משחר ימיו.

סנט'ג'ון אינו טוען כי גמאל שנה את שניו, אך הוא מספר את הסיפור הבא: "כאשר ירד ליל שבת, והחל יומם הקדוש של היהודים, היו דיירי הבית מבקשים לעיתים קרובות את גמאל ואת (ידידו) מחמוד להדליק למענם את האור... מחמוד היה נענה לבקשתם, אך גמאל סירב בדרך כלל.

"מדוע אינך עושה זאת למעננו? היה מחמוד שואל.

סנט'ג'ון אינו טוען כי גמאל שנה את שניו, אך הוא מספר את הסיפור הבא: "כאשר ירד ליל שבת, והחל יומם הקדוש של היהודים, היו דיירי הבית מבקשים לעיתים קרובות את גמאל ואת (ידידו) מחמוד להדליק למענם את האור... מחמוד היה נענה לבקשתם, אך גמאל סירב בדרך כלל.

"מדוע אינך עושה זאת למעננו? היה מחמוד שואל.

המשטרה

משטרה

שוויון בני החוק

בוקר בוקר, בשעה שבע וחצי בדיוק, נכנסים כמה עשרות פקידים, במדי משטרה וללא מדים, לבניין המטה הארצי של משרת ישראל בתל-אביב. ביניהם בולט גבר ממושקף ומקורית, הצועד תמיד במרץ רב אל פתח הבניין, מחיך ללא הרף, מנופף לשלום לכל הבאים, כדרך שבעל-בית מבוך את אורחיו.

הוא יוצא מביתו בשבדרות רוטשילד, בדיקנות של שעות, כל בוקר ב-7.15. כי דרך כלל הוא נוטל מונית לנסיעה מיוחדת עד לבניין המטה הארצי, במרחק כמה מאות מטרים. לפעמים, כשאינו עייף ביותר, הוא צועד ברגל.

בבניין המטה יושב האיש באחירה השקטה והתרבותית של אולם הספרייה, קורא, משוחח עם העובדים והנכנסים, יורד למוזן לסעוד את לבו, בשעה שלוש וחצי אחרי הצהריים, ולפעמים גם יותר מוקדם, הוא חוזר לביתו בתום יום עבודה.

איש זה הוא אסיר שנשפט בעון העלמת הכנסות וניהול ספרים כוזבים, ונזון על-כך לחודשים מאסר — עורך-הדין מקס זליגמן. אחרי שח"כ חרות מנחם בגין התערב למענו אישית, השתמש שר המשפטים בסמך כותו לגבי השופטים לתקופות מאסר קצרות, החרר לזליגמן לרצות את עונשו ב"עבודת-חזק. העבודה, לפי הסברו של דובר המשטרה: תרגום ספרות מקצועית בספריית המטה הארצי.

כתב העולם הזה, שביקר השבוע בספרייה כדי לעמוד על טיב עבודת-החזק של האסיר זליגמן, מצא אותו שקוע בקריאת הספר המרתק בלש התעופה.

שני סוגים. איש לא רצה ברעתו של זליגמן, שיש לו זכויות מתקופת המאבק. אולם צורה זו של ריצוי העונש העלתה בלב רבים דאגה סתומה: האם אין פירוש הדבר שאזרחי ישראל אינם שווים בעיני החוק? האם אין הדבר יוצר שני סוגי אזרחים: חסרי החסות, הנשלחים לבתי-הסוהר כפושעים (ואף מצליחים להתאבד שם — ראה להלן) — ואזרחים מיוחסים, שגם עם היותם שפוטם למאסר עלידי השופטים, אין מאסרם אלא פיקציה?

ציונות

דו-שיח בשמש

"להסיר אי-הבנות ולנפץ דמויות מסולות, שנצטיירו בעיני שני הצדדים" — כך הגדיר הרב דר' יואכים פרינץ, נשיא הקונגרס היהודי האמריקאי בן ה-60, את משרת "דו-השיח" שנתקיים השבוע בירושל (המשטן בעמוד 8)

למאסר יומי למחרת היום — זליגמן ליד שלט האומר "משטרת ישראל — המטה הארצי"

ריצוי העונש

בלש התעופה שעה שצילמו כתב העולם הזה.